



## A Fővárosi Törvényszék

**Az ügy száma:** 9.K.700.491/2022/12.

**Az I.r. felperes:**

[REDACTED]

[REDACTED]

**A II.r. felperes:**

[REDACTED]

[REDACTED]

**A felperesek képviselője:** dr. Muhi Erika ügyvéd

(2030 Érd, Kárpitos u. 11.)

**Az alperes:**

Budapest Főváros Kormányhivatala

(1056 Budapest, Váci u. 62-64.)

**Az alperes képviselője:**

dr. Szász Imola kamarai jogtanácsos

**A per tárgya:**

anyakönyvi igazgatási ügyben keletkezett közigazgatási jogvita  
(hiv.szám: BP/A/43034-2/2021. iktatószámú határozat)  
elbírálása

## Í T É L E T

A bíróság az alperes 2021. augusztus 9. napján kelt BP/A/43034-2/2021. iktatószámú határozatát megsemmisíti, és az alperest új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek 90.000 (kilencvenezer) forint perköltséget.

Az eljárás illetékmentes.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

## Indokolás

### **A per alapjául szolgáló tényállás**

- [1] Az I.r. felperes Magyarország állampolgára, II.r. felperes az Amerikai Egyesült Államok állampolgára.
- [2] A felperesek az alperesi hatósághoz 2021. július 20. napján benyújtott kérelmükben a külföldön, az Amerikai Egyesült Államokban, Illinois államban, Chicago városban 2014. október 25. napján megkötött házasságkötésüknek bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezését kérelmezték. A felperesek kérelmükhöz csatolták a chicagói anyakönyvvezető által kiállított házassági anyakönyvi kivonatot.
- [3] Az alperes a 2021. augusztus 9. napján kelt magyar BP/A/43034-2/2021. iktatószámú határozatában (a továbbiakban: alperesi határozat) a felpereseknek az Amerikai Egyesült Államokban, 2014. október 25. napján történt házasságkötésének hazai anyakönyvezése ügyében, az anyakönyvi bejegyzés teljesítése és az anyakönyvi kivonat kiállítása iránti kérelmét elutasította.
- [4] Az alperes határozatában a felvett tényállás körében rögzítette, hogy az egyik fél Magyarország állampolgára, míg a másik fél az Amerikai Egyesült Államok állampolgára. Utalt továbbá az Igazságügyi Minisztérium (IM) Magánjogi Főosztálya által, az azonos neműek külföldön történt házasságkötésének bejegyezhetőségére és a Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatként történő elfogadhatóságára vonatkozóan korábban tett állásfoglalásaiban foglaltakra, amely az alábbi: „A nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény (Nmjtv.) 4. § (1) bekezdése alapján annak megítélése során, hogy melyik kollíziós szabályt kell alkalmazni, a magyar jog fogalomrendszere irányadó. Az Nmjtv. 26. §-ának (1) bekezdése értelmében a házasság anyagi jogilag akkor érvényes, ha az megfelel a házasulók házasságkötés idején fennálló közös személyes jogának. A 26. § (3) bekezdés alapján ugyanaz a kapcsolószabály irányadó a házasság létezésének kérdésére. Az Nmjtv. 15. § (2) bekezdése alapján az ember személyes jogát az állampolgársága határozza meg főszabályként. A fentiekre tekintettel a jelen ügyben a magyar és az Amerikai Egyesült Államok joga együttes figyelembevételével kell megvizsgálni, hogy a házasság érvényesen létrejött-e. A magyar jog szempontjából az Alaptörvény L. cikkének (1) bekezdése értelmében a házasság kizárólag férfi és nő közötti életközösséget jelent, ebből következően pedig az azonos nemű személyek által kötött házasságot Magyarországon nem létezőnek kell tekinteni. Az azonos neműek által külföldön kötött házasság bejegyzett élettársi kapcsolatként történő elismerésére vonatkozóan sem az Nmjtv., sem más jogszabály nem tartalmaz rendelkezést,

így ilyen rendelkezés hiányában nincs mód a jelen ügyben a felek által kötött házasság bejegyzett élettársi kapcsolatként való hazai anyakönyvezésére sem.”.

- [5] Az alperes az IM Magánjogi Főosztálya által tett állásfoglalásban foglaltakra alapítottnan megállapította, hogy a felek külföldön kötött házasságát, a magyar jogrendre tekintettel nem áll módjában anyakönyvezni. Az alperes határozatát az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésére, valamint az Ákr. 81. § (1) bekezdésére alapítottnan hozta meg.

### **A felperesek keresete**

- [6] A felperesek az alperes határozatával szemben keresetet terjesztettek elő. Keresetükben elsődlegesen kérték a bíróságot, hogy az alperes határozatát, mint jogszabálysértő döntést változtassa meg akként, hogy a bíróság rendelje el a 2014. október 25. napján, az Amerikai Egyesült Államokban kötött házasságuk bejegyzett élettársi kapcsolatként való hazai anyakönyvezését, továbbá arról anyakönyvi kivonat kiállítását; a felperesek másodlagos kereseti kérelme az alperes határozat megsemmisítésére, és az alperes új eljárás lefolytatására történő kötelezésére irányult. A felperesek keresetük részeként az alperessel szemben perköltség igényt terjesztettek elő.
- [7] Keresetük részeként, a tények vizsgálata körében rögzítették, hogy az I.r. felperes magyar állampolgár, míg a II.r. felperes az Amerikai Egyesült Államok állampolgára. A felperesek 2021. július 20. napján személyesen eljárva adták be az alpereshez kérelmüket, amelyben az Amerikai Egyesült Államokban 2014. október 25. napján történt házasságkötésük bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezését kérték. Kérelmükhöz mellékeltek a házassági anyakönyvi kivonatukat.
- [8] Jogkövetkeztetésük szerint a keresettel támadott alperesi határozat a keresetben kifejtettek szerint sérti az Alaptörvény II. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését, a Nmjt.v. 4. §-át, az Ákr. 15. § (1) bekezdésében foglaltakat, továbbá az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (a továbbiakban: At.) 65. §-át.
- [9] Kiemelték, hogy az alperes határozatában többek között arra is hivatkozik, hogy a döntését az IM „állásfoglalásában” szereplő jogértelmezéssel támasztotta alá, amely szerint az azonos

nemű személyek által külföldön kötött házasságot Magyarországon nem létezőnek kell tekinteni. Kereseti álláspontjuk szerint a hivatkozott „állásfoglalás” az At. 14/A. § (1) bekezdése alapulvételével véleménynek minősül. Ezen véleményt az At. sem kötelező erővel nem ruházta fel, sem pedig szakhatósági állásfoglalásnak nem minősíti, továbbá azzal szemben külön jogorvoslati lehetőséget sem biztosít. Mindezekből következően a felperesek álláspontja szerint az IM „állásfoglalása” az alperesi határozat alátámasztására felhasználható ugyan, de az „állásfoglalás” szerinti jogértelmezés helyessége a támadott alperesi határozat bírósági felülvizsgálata során a felperes által vitatható.

- [10] Keresetükben hangsúlyozták, ellenkező jogértelmezés elfogadása esetén az IM „állásfoglalása” (véleménye) a jogvitát úgy döntené el érdemben, hogy az a bíróság előtt sem külön jogorvoslattal, sem pedig perben nem lenne vitatható. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanakkor „[a] közigazgatási határozatok törvényessége bírósági ellenőrzésének szabályozásánál alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a perbe vitt jogokat és kötelezettségeket (...) érdemben elbírálhassa.” {elsőként 39/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 263, utoljára az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben hivatkozta a 17/2015. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [86]}. Egyúttal az Alkotmánybíróság a 17/2015. (VI. 5.) AB határozatában arra külön is rámutatott, hogy „a közigazgatási határozatok törvényességének bírói felülvizsgálata alkotmányosan nem korlátozódhat a jogszerűség pusztán formális szempontok szerinti, az eljárási szabályok betartására korlátozódó vizsgálatára.” {Indokolás [881]}. Mindezekből következően a felperesek álláspontja szerint a támadott alperesi határozat törvényességének bírósági felülvizsgálata - az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében elismert jogorvoslatához való jog érvényesülése érdekében - kiterjed arra is, hogy az IM által adott „állásfoglalás” a jogszabályok helyes értelmezését tartalmazza-e.
- [11] Keresetükben utaltak arra is, hogy a keresettel támadott alperesi határozat szerint az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdéséből következően magyar joghatóság alatt az azonos nemű személyek által kötött házasságot akkor is „nem létezőnek” kell tekinteni, ha a házasságkötés helye szerinti államban a házasságkötés jogszerű volt. Álláspontjuk szerint ez a jogértelmezés az alábbiakban kifejtettek szerint téves.
- [12] Az alperesi határozat a hazai anyakönyvezés megtagadását az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdésével indokolja, amely szerint „Magyarország védi a házasság intézményét, mint férfi és nő között, önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséget, valamint a családot, mint a nemzet fennmaradásának alapját. A családi kapcsolat alapja a házasság, illetve a szülő-gyermek viszony.” Az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdése az államnak azt a kötelezettségét rögzíti, hogy a férfi és nő között kötött házasságot védelemben kell részesítenie. Amint arra ugyanakkor az Alkotmánybíróság a 32/2010. (III. 25.) AB határozatában rámutatott, „[a] házasság értéként tételezése (...) nem zárja ki, hogy a jogalkotó - figyelemmel a társadalmi

tendenciákra, igényekre, a hagyományos családformák változására, egyszersmind elismerve a személyek jogát arra, hogy egyéni boldogságukat az általuk szabadon megválasztott kapcsolati keretben keressék - más, a házassághoz hasonló funkciójú kapcsolati formákat is védelemben részesítsen. A házassághoz való pozitív viszonyulás azt jelenti, hogy a házasságot (és a családot) önmagában, s nem a csak azonos nemű személyek által létesíthető - így a házasságnak konkurenciát nem is jelentő - [bejegyzett élettársi kapcsolattal] szemben, az abban élők rovására kell védeni." {ABH 2010, 194, 208., az Alaptörvény hatálybalépése után is fenntartja a 43/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [451]}.

- [13] Mindezekből következően - állításuk szerint - az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdéséből az következik, hogy a magyar állam nem köteles biztosítani az azonos nemű párok számára a házasságkötés lehetőségét, illetve nem köteles házasságként elismerni a közöttük külföldön jogszerűen létrejött családjogi köteléket. Az azonban nincs jogilag értékelhető összefüggésben a házasság védelmével, hogy a külföldön azonos neműek között kötött házasságot a magyar jogban bejegyzett élettársi kapcsolatként elismeri-e a magyar állam, mivel a hivatkozott alkotmánybírósági gyakorlat szerint a házasság védelmére vonatkozó állami kötelezettséget nem az azonos nemű személyek által köthető bejegyzett élettársi kapcsolat jogintézményének kárára kell teljesíteni. Ezekből következően, álláspontjuk szerint az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdéséből nem vezethető le az, hogy a külföldön azonos neműek által jogszerűen kötött házasságot a magyar állam teljes egészében „nem létezőnek” tekintse, ezért a támadott alperesi határozat megalapozatlanul tagadta meg a hazai anyakönyvezést az Alaptörvény ezen rendelkezésére hivatkozva.
- [14] Keresetük részeként hangsúlyozták, hogy a jelen per tárgya egy magyar és amerikai állampolgár Amerikai Egyesült Államokban jogszerűen kötött házasságának hazai anyakönyvezése, amelyre álláspontjuk szerint az Nmjt.v. rendelkezéseit kell alkalmazni. Keresetükben felhívva az Nmjt.v. 4. § (1)-(3) bekezdésében foglaltakat, kiemelték, nem vitatják azt, hogy a magyar jog nem ismeri az azonos nemű személyek által köthető házasság jogintézményét. Ugyanakkor az azonos nemű személyek tartós életközösségének jogi elismerésére a házassághoz hasonló jogintézményként határozza meg a magyar jog a bejegyzett élettársi kapcsolatot. Az azonos neműek között kötött, a házassággal azonos vagy ahhoz hasonló joghatásokkal bíró jogintézményt ennek megfelelően álláspontjuk szerint a magyar jog - a külföldi jogtól eltérő tartalommal és más elnevezéssel - bejegyzett élettársi kapcsolatként ismeri, ezért az Nmjt.v. 4. § (2) és (3) bekezdéséből következően a külföldön jogszerűen kötött, azonos nemű személyek közötti házasságot a magyar jogban bejegyzett élettársi kapcsolatnak kell tekinteni. Ebből következően a felperesek külföldön kötött házasságát Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatként kell anyakönyvezni, így az ezt megtagadó, támadott alperesi határozat ellentétes az Nmjt.v. 4. § (2) és (3) bekezdésével.
- [15] Keresetükben kiemelték még, hogy az At. 65. §-a szerint a magyar állampolgár köteles kezdeményezni a külföldön kötött házasságának hazai anyakönyvezését. Az At. 1. § (2) bekezdése szerinti közhitelesség követelményéből, továbbá - az időközben hatályon kívül

helyezett - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 20. § (1) bekezdése szerinti eljárási kötelezettségből következik, hogy a hazai anyakönyvezésre irányuló kérelmet a hatáskörrel rendelkező hatóság, vagyis az alperes köteles elbírálni, abban a jogszabályoknak megfelelő döntést hozni. Abban az esetben, ha a hazai anyakönyvezésnek nincsen jogszabályi akadálya, akkor az alperesnek az At. 65. §-ából és az Ákr. 15. § (1) bekezdéséből fakadó kötelezettsége az adott életeseemény hazai anyakönyvezése. Ezért, ha a hazai anyakönyvezést az alperes jogszerűtlenül tagadja meg, azzal az At. 65. §-ában foglaltakra figyelemmel megsérti az Ákr. 15. § (1) bekezdését.

- [16] Keresetük részeként visszautalva a [9] pontban kifejtettekre, kiemelték, hogy az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdése nem képezi akadályát annak, hogy a felperesek külföldön kötött házasságának bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezése az Nmjt. 4. §-ára, kiemelten annak (2)-(3) bekezdésére alapítottan sor kerüljön. A keresettel támadott alperesi határozat ezért jogszabályi alap nélkül tagadta meg a hazai anyakönyvezést, ami az At. 65. §-ára figyelemmel az Ákr. 15. § (1) bekezdésének sérelmére vezet.
- [17] Keresetük részeként utaltak arra, hogy az Alkotmánybíróság korábban az emberi méltósághoz való jogból alkotmányos követelményként vezette le, hogy „az azonos neműek tartós párkapcsolata számára az elismerés és a védelem igénye - mivel ők házasságra nem léphetnek - az emberi méltósághoz való jogból [Alkotmány 54. § (1) bekezdés], és az abból származtatott önrendelkezési jogból, az általános cselekvési szabadságból, illetve a személyiség szabad kibontakoztatásához való jogból [8/1990. (IV. 23.) AB határozat, ABH 1990, 42, 45] levezethető. (...) Az azonos nemű személyek számára (...), akik az Alkotmány alapján házasságot nem köthetnek, a jogalkotónak az Alkotmány korlátai között biztosítania kell egymás irányában a házastársakéhoz hasonló olyan jogállást, amely az egyenlő méltóságú személyként kezelésüket biztosítja.” {154/2008. (XII. 17.) AB határozat, ABH 2008, 1203} 1225., az Alaptörvény hatálybalépése után is fenntartja a 43/2012. (XII, 20.) AB határozat, Indokolás [45]). Ezt meghaladóan az Alaptörvény II. cikkében elismert, az emberi méltósághoz való jogból, valamint az immár önálló jogként az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében elismert, a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogból következik, hogy az I.r. felperesnek és házastársának joga van ahhoz, hogy a magyar jog a tartós életközösségüket nem házasságként, de a házassághoz hasonló jogi formában elismerje és védelemben részesítse.
- [18] Keresetükben kiemelték még, hogy a bíróság az Alaptörvény 28. cikke szerint a jogszabályok szövegét az Alaptörvénnyel összhangban értelmezi. Az előzőekben hivatkozott alkotmánybírósági esetjogra is figyelemmel, ezért a felperesek álláspontja szerint az Nmjt. és az At. szabályait a tárgyi esetben úgy kell alkalmazni, hogy az biztosítsa a felperesek számára az Alaptörvény II. cikkéből és VI. cikk (1) bekezdéséből fakadó azon jogukat, hogy a

tartós életközösségük a magyar jogban a házassághoz hasonló jogi elismerést nyerjen. Ezáltal az a jogértelmezés ezért, amely a külföldön azonos neműek által kötött házasságot „nem létezőnek” tekinti, és megtagadja annak bejegyzett élettársi kapcsolatként való anyakönyvezését, ellentétes az Alaptörvény II. cikkével és VI. cikk (1) bekezdésével, mivel megtagadja a felperestől és házastársától, hogy a tartós életközösségük a magyar jogban a házassághoz hasonló jogi elismerést nyerjen.

[19] Keresetük részeként hozzátették, hogy a támadott alperesi határozatban foglalt jogértelmezés elfogadása azzal a következménnyel járna, hogy a felperesek semmilyen formában nem tudnának a magyar jog által elismert, a tartós életközösségüket kifejező jogintézményben élni. Hangsúlyozták, hogy az ő szempontjukból a közöttük kötött házasság fennáll, így I.r. felperes személyes joga szerint (ezzel egyezően a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény - a továbbiakban: Ptk. - 4:13. § (1) bekezdése és a bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Bét.) 3. § (1) bekezdése alapján) nincsen lehetősége újabb házasságot kötni vagy a magyar jog szerint Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatot létesíteni, ráadásul a fennálló házasságukra figyelemmel nem rendelkezhet az Nmjt. 26. § (1) bekezdése és az Nmjt. 37. §-a által a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítéséhez megkívánt, a házasságkötési akadály hiányát tanúsító igazolással. Ennek megfelelően hozzátették, nincsen lehetőségük arra, hogy a magyar jog alatt bejegyzett élettársi kapcsolatot létesítsenek, ami a támadott alperesi határozat jogszerűsége (vagyis a külföldi házasságuk bejegyzett élettársi kapcsolatként való hazai anyakönyvezésének elutasítása) esetén kizárná azt, hogy tartós életközösségük magyar joghatóság alatt a házassághoz hasonló jogi védelemben részesüljön.

[20] Keresetük részeként még hivatkoztak arra is, hogy az azonos nemű személyek tartós életközösségének elismerését tekintve a világban, ezen belül kiemelten is a nyugati civilizációhoz tartozó államokban, történelmi léptékkal mérve igen gyors jogfejlődés zajlik a szemük előtt. Álláspontjuk szerint - az alapjogi sérelmeken túl - a keresettel támadott alperesi határozatban megjelenő, a külföldön azonos neműek által kötött házasságot „nem létezőnek” minősítő jogértelmezés az ésszerűséget is nélkülözi, mivel úgy teremtene az egyes államok számára is jogalkalmazási problémákat jelentő, kusza személyi és családi állapot jogi helyzetet a felperesek vonatkozásában, hogy egyébként a bejegyzett élettársi kapcsolatként való anyakönyvezés a jogrendszerek közötti eltérést ilyen jogalkalmazási problémák előállításánál is kezelni tudná.

[21] A felperesek a keresetük részeként előterjesztett előkészítő iratukban - az alperesnek a perben előterjesztett védiratában foglaltakra reagálva, a keresetükben foglaltak változatlan fenntartása mellett - hangsúlyozták, hogy az alperesi védirat (4. oldalának ötödik bekezdésében, majd pedig az 5. oldal negyedik bekezdésében) kifejti, hogy az alperes a külföldön kötött házasság

hazai anyakönyvezésére sem a Nmjt. sem pedig anyakönyvi szabályok alapján nem lát lehetőséget. Ugyanakkor ahogy az elutasító alperesi határozat, úgy az alperesi védirat sem tér ki arra, hogy a felperesek ügyében miért nem alkalmazható az Nmjt. 4. § (2) és (3) bekezdése, amely alapján a magyar hatóságnak bejegyzett élettársi kapcsolatként kellene elismerni a külföldön kötött házasságot, ahogy azt a kereset 3.2.5. pontja kifejti.

[22] Keresetük részeként utaltak arra, hogy az alperes védiratában e körben hivatkozott a Kúria Kfv.VI.37.558/2018/5. számú döntésének [66] pontjára is, amely kimondja, hogy az anyakönyvi szabályozás kötött, illetőleg következtetve arra is, hogy az alperesnek nincs jogszabályi felhatalmazása annak eldöntésére, hogy egy külföldi jogintézmény Magyarországon milyen jogintézménynek feleltethető meg. A felperesek előkészítő iratukban e körben ismételten utaltak az Nmjt. már idézett szakaszaira, a kereset 3.2.4. pontjában és 3.2.6. pontjában kifejtettekre, amelyek alapján az alperes, mint jogértelmező szerv, jogosult és köteles a felvetett jogkérdés érdemi eldöntésére, egyúttal a kereset 3.2.7. pontjában kifejtettekre.

[23] Kiemelték, hogy az alperes által is hivatkozott ügyben (alperesi védirat 5. oldal 4. bekezdése) a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 27.K.32.541/2016/6. sz. ítéletében a következőket mondta ki: „(...) az alperes határozata tehát arra tekintettel nem látta teljesíthetőnek a felperes kérelmét, mert a magyar jogszabályok a külföldön kötött házasság bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezésére nem tartalmaznak rendelkezést. E körben a felperes helyesen hivatkozott arra, hogy az Nmjt. 3. § (2) bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell eljárni. Eszerint, ha a magyar jog valamely jogintézményt nem ismer, vagy eltérő tartalommal, más elnevezéssel ismer, és az a magyar jog szabályainak értelmezésével sem határozhatja meg, a jogi minősítésben a jogintézményt szabályozó külföldi jogra is figyelemmel kell lenni...” Egyebekben utaltak arra, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 27.K.32.541/2016/6. sz. ítélete a továbbiakban azt is kifejtette, hogy a hazai jogszabályok közül a bejegyzett élettársi kapcsolat a legközelebb álló jogintézmény az azonos nemű párok számára. A Bét. általános indokolása is ezt támasztja alá. Utaltak még arra, hogy az elsőfokú bíróság hivatkozott ítéletében az Alkotmánybíróság 154/2008. (XII. 17.) AB határozatára, amely szerint az azonos neműek tartós párkapcsolata számára az elismerés és a védelem igénye az emberi méltóságból, az önrendelkezési jogból, az általános cselekvési jogból és a személyiség szabad kibontakozásához való jogból levezethető. Valamint ugyanez következik az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítéleteiből is. Kiemelték, hogy a Fővárosi Törvényszék 1.Kf.650.054/2017/4. sz. ítéletében, az elsőfokú ítélet érvrendszerét teljes egészében osztotta, mindösszesen annyival egészítette ki, hogy idézte az EJEB egy újabb - a tárgykörben született - ítéletét, amelyben Olaszországot azért marasztalta el a bíróság, mert megtagadták a külföldön, azonos nemű személlyel kötött házasság valamilyen formában történő - házasság, bejegyzett élettársi kapcsolat - anyakönyvezését.



- [24] Hangsúlyozták, hogy a Kúria felülvizsgálati ítéletében kizárólag azért utasította el a másik per felperesének keresetét, mert a kérelmezők kizárólag a házasságként történő anyakönyvezést kérték a kormányhivaltól, a házasságuk bejegyzett élettársi kapcsolatként való anyakönyvezését még érintőlegesen sem kérték, a Kúria érvelése szerint a kormányhivatal pedig nem minősítheti át a kérelmet. Tekintettel arra, hogy a jelen per tárgyát képező megelőző eljárás lefolytatása során a kérelmezők kifejezetten a bejegyzett élettársi kapcsolatként történő anyakönyvezését kérték, a Kúria ezzel kapcsolatos kifogásai nem relevánsak; álláspontjuk szerint a tárgyi ügyben ugyanakkor a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság és a Fővárosi Törvényszék ítéletben rögzített érvei viszont ugyanúgy megállnak.

### **Az alperes perbeli védekezése**

- [25] A perben az alperes a felperesek keresetével szemben védíratot terjesztett elő. Az alperes védíratában kérte a bíróságot, hogy a bíróság a felperesek megalapozatlan keresetét utasítsa el, egyúttal kérte a bíróságot, hogy kötelezze a felpereseket az alperesnek a perrel összefüggésben felmerült perköltsége viselésére. Védírata részeként rögzítette a tárgyi ügy álláspontja szerint releváns és valósághű tényállását: a felperesek kérelme, kérelmük indokai, valamint az ügyben meghozott alperesi határozat lényegét.
- [26] Védíratában is felhívva az Nmjtvt. 4. § (1) bekezdésében, valamint 15. § (2) bekezdésében foglaltakat, kiemelte, hogy a fentiek alapján a felperesek, mint kérelmezők esetében a magyar és amerikai jogszabályok együttes figyelembevételével kellett megvizsgálni, hogy érvényesen létrejött-e a házasság. A magyar jog szempontjából az Alaptörvény L) Cikkének (1) bekezdése értelmében kizárólag férfi és nő között jöhet létre házasság, így jelen ügyben azt nem létezőnek kell tekinteni. Hangsúlyozta, hogy a házasság bejegyzett élettársi kapcsolatként történő elismerésére nincs hazai jogszabály, sem az Nmjtvt., sem az anyakönyvezésre vonatkozó jogszabályok nem rendelkeznek arról, hogy a hatóság ilyen esetben bejegyzett élettársi kapcsolatnak feleltetheti meg az azonos neműek külföldön történt házasságkötését. Utalt arra, hogy az alperes a keresettel támadott alperesi határozatában az azonos neműek külföldön történt házasságkötésének bejegyezhetőségéről és a Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatként történő elfogadhatóságáról az IM Magánjogi Főosztálya korábbi (hiv.számok: XX-NMFO/AKV/712-2/2020. XX-NMFO/AKV/434/2021., XX-NMFO/AKV/4893/2020. számú) állásfoglalásaira hivatkozással elutasította a felperesek kérelmét.

- [27] Védíratában utalva a felperesek által előterjesztett keresetben foglaltakra, kiemelte, hogy azon tény a felperesek által sem vitatott, hogy a magyar jogszabályok, az Alaptörvény L) cikkének

(1) bekezdése, és a Polgári Törvénykönyv szabályozása alapján nem teszik lehetővé azonos neműek részére, hogy külföldön kötött házasságukat házasságként anyakönyveztessék a magyar hatóságokkal. Kiemelte, hogy az Nmjt. 26. § (1) és (3) bekezdése alapján a magyar jog szempontjából a fentiek szerint kötött házasságot nem létezőnek kell tekinteni.

- [28] Védiratában nem vitatva, hogy a magyar jog valóban ismeri a bejegyzett élettársi kapcsolat jogintézményét, mely az azonos neműek élettársi kapcsolatára is egyaránt alkalmazható lehetne, azonban az alperes arra tekintettel utasította el a kérelmet, hogy a külföldön kötött házasság „átértelmezésére” nem lát jogszabályi alapot, hiszen arra sem az Nmjt, sem az anyakönyvi szabályozás nem ad felhatalmazást.
- [29] Egyebekben utalt arra, hogy az alperes előtt is ismert a felperesek által hivatkozott peres eljárásban keletkezett két ítélet és a Kúria felülvizsgálati eljárásban meghozott Kfv.VI.37.558/2018/5. számú ítélete. Jelen eljárásban azonban nem lehetett figyelembe venni, egyfelől abban a peres eljárásban a tényállás eltérő volt (a kérelmezők külföldön kötött házasságuk házasságként és nem bejegyzett élettársként történő anyakönyvezését kérelmezték), másfelől ugyanakkor a Kúria is kitételeket fogalmazott meg a felperesek által hivatkozott [64] ponton kívül az alábbiak szerint ([65]-[67] pontok): a [65] pont szerint abban az eljárásban erre „vonatkozó felperesi kérelem hiányában azonban sem alperesnek, sem a közigazgatási határozatot felülvizsgáló bíróságnak nem kellett döntenie arról, hogy a jelen esetben a közjegyző előtti regisztráció teljesíti-e a felperes által hivatkozott, és az eljárt bíróságok ítéleteiben is megjelenített jogszabályi rendelkezésekben, AB határozatban, illetve EJEK döntésekben kinyilvánított követelményeket, avagy az itt megfogalmazott elvárások csak a külföldi házasság hazai anyakönyvezésével teljesíthetők. [66] Megjegyzi a Kúria, hogy ez utóbbi esetben a bíróságnak arra is választ kéne adnia, hogy a hazai anyakönyvezést milyen eljárási rendben kell elvégezni, tekintettel az anyakönyvi szabályozás kötöttségére és arra, hogy az az azonos neműek külföldön kötött házasság hazai anyakönyvezésére nézve eljárási szabályokat, eljárási rendet az At. nem határoz meg. [67] Előzőek okán az IM állásfoglalásának a jogvita szempontjából nem volt jelentősége, így annak jogszerűségéről, illetve kötőerejéről a felülvizsgálati eljárásban döntenie nem kellett.”
- [30] Az alperes a védiratban is rögzítette okán, fenntartotta azt, hogy az anyakönyvi hatóságnak, mint közigazgatási szervnek nincs jogszabályi felhatalmazása arra, hogy az Amerikai Egyesült Államokban azonos neműek által megkötött házasság jogintézményét átértelmezze, és egyúttal jogszabályi felhatalmazás nélkül nem határozhatja meg, hogy az egyes külföldi jogintézmények Magyarországon milyen jogintézménynek feleltethetőek meg. Egyúttal - hivatkozással a Kúria fenti hivatkozott döntésében foglaltakra - rámutatott arra, hogy az anyakönyvi szabályozás kötöttsége okán eljárási szabályokat, eljárási rendet is meg kellene meghatározni a hatósági jogalkalmazás részére.

- [31] Álláspontja szerint a keresettel támadott alperesi határozat a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően, az összes körülmény figyelembevételével került kiadmányozásra, ekként a felperesek keresete megalapozatlan; az alperes mindezek okán fenntartotta az alperesi határozatban foglaltakat.

### **A bíróság döntése és annak jogi indokai**

#### **A felperesek keresete alapos.**

- [32] A bíróság a felperesek keresetével támadott alperesi határozat, illetve közigazgatási cselekmény jogszerűségét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (1)-(2) bekezdésében foglaltak alapján, a közigazgatási perekre irányadó általános szabályok szerint, a kereseti kérelem korlátai között, valamint az Ákr. 114. §-a alapján, a meghozatalakor hatályban volt jogszabályok alapján vizsgálta felül, a közigazgatási cselekmény megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta meg, és a tényállást a peres felek nyilatkozatai, továbbá a megelőző, közigazgatási és peres iratok tartalma alapján állapította meg.
- [33] A Kp. 78. § (2) bekezdése kimondja, hogy a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve értékeli.
- [34] A Kp. 78. § (4) bekezdése alapján, a megelőző eljárás idején fennálló, de a megelőző eljárásban nem értékelt tényre, körülményre a felperes vagy az érdekelt akkor hivatkozhat, ha azt a megelőző eljárásban a közigazgatási szerv arra való hivatkozása ellenére nem vette figyelembe, azt önhibáján kívül nem ismerte, illetve arra önhibáján kívül nem hivatkozott.
- [35] A Kp. 85. § (2) bekezdése szerint, a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálja.

- [36] A Kp. 38. § (1) bekezdésének a) pontja alapulvételével a keresetben kérhető a) a közigazgatási cselekmény hatályon kívül helyezése, megsemmisítése vagy megváltoztatása.
- [37] A Kp. 89. § (1) bekezdésének a) és b) pontja rögzíti, hogy ha a bíróság a jogsértést - a kereset alapján vagy hivatalból - megállapítja, a) a közigazgatási cselekményt megváltoztatja, megsemmisíti, hatályon kívül helyezi, illetve az általános hatályú rendelkezésnek az ügyben való alkalmazását kizárja, b) szükség esetén a közigazgatási cselekmény megsemmisítése, hatályon kívül helyezése, illetve az általános hatályú rendelkezés ügyben való alkalmazásának kizárása mellett a közigazgatási szervet új eljárásra kötelezi. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése rögzíti, hogy a bíróság az (1) bekezdésben foglalt egyes jogkövetkezményeket együttesen is alkalmazhatja. Törvény más jogkövetkezmény alkalmazását is előírhatja.
- [38] A Kp. 92. § (1) bekezdésének b) és d) pontja kimondja, hogy a bíróság a közigazgatási cselekményt - a közlésére visszamenőleges hatállyal - megsemmisíti, ha a megelőző eljárás lényeges szabályainak megszegésével okozott jogsérelem a perben nem orvosolható, d) a közigazgatási cselekmény megváltoztatásának nincs helye.
- [39] Az Alaptörvény II. cikke szerint az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.
- [40] Az Alaptörvény VI. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.
- [41] Az Alaptörvény L) cikkének (1) bekezdése szerint Magyarország védi a házasság intézményét mint egy férfi és egy nő között, önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséget, valamint a családot mint a nemzet fennmaradásának alapját. A családi kapcsolat alapja a házasság, illetve a szülő-gyermek viszony. Az anya nő, az apa férfi.
- [42] Az Nmjt. 3. címe (Minősítés) alatti 4. §-a szerint: 4. § (1) Annak megítélése során, hogy a tényállásra alkalmazandó jogot melyik kollíziós szabály alapján kell meghatározni, a magyar jog fogalomrendszere az irányadó. (2) A magyar jogban ismeretlen jogintézmény minősítését

a jogintézményt szabályozó külföldi jog alapján kell elvégezni, különös tekintettel annak a külföldi jogban betöltött funkciójára és céljára. (3) Ha a külföldi jogintézmény a magyar jogban nem ismeretlen, de funkciója vagy célja eltér attól, amit a külföldi jogban betölt, akkor a minősítés során a külföldi jogra is figyelemmel kell lenni. (4) Az (1)-(3) bekezdés megfelelően alkalmazandó a joghatóság megállapítása, illetve a külföldi határozatok elismerése és végrehajtása során is.

- [43] Az Nmjt. 13. címe (Az ember mint jogalany) alatti 15. § (1)-(2) bekezdése, az alábbiakat rögzíti: 15. § (1) Az ember jogképességét, cselekvőképességét és személyiségi jogait személyes joga alapján kell elbírálni. (2) Az ember személyes joga annak az államnak a joga, amelynek az állampolgára.
- [44] Az Nmjt. 17. címe alatt, a házasságra vonatkozó különös szabályok részeként, a 26. § (1) bekezdése kimondja, hogy a házasság csak akkor érvényes, ha ennek anyagi jogi feltételei a házasságkötés időpontjában mindkét házасuló személyes joga szerint fennállnak.
- [45] Az At. 65. §-a alapulvételével a magyar állampolgár köteles kezdeményezni a külföldön történt házasságkötésének, bejegyzett élettársi kapcsolata létesítésének, gyermeke külföldön történt születésének, valamint a magyar állampolgárságú házastársa, bejegyzett élettársa, gyermeke és szülője külföldön történt halálának hazai anyakönyvezését.
- [46] Az Ákr. 15. § (1) bekezdése - az eljárási kötelezettség jogintézménye körében - kimondja, hogy a hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben az illetékességi területén, vagy kijelölés alapján köteles eljárni.
- [47] A Ptk. 4:13. § (1) bekezdése szerint érvénytelen a házasság, ha a házасulók valamelyikének korábbi házassága fennáll.
- [48] A bíróság az alperes határozata és a felperesek keresete keretei között - a perben nem vitatott tények számba vétele körében - megállapította, hogy a perben a peres felek között nem voltak vitatottak azon tények, hogy az I.r. felperes Magyarország állampolgára, II.r. felperes az Amerikai Egyesült Államok állampolgára, egyúttal azonos nemű személyek; a tárgyi megelőző eljárás az alperesnél 2021. július 20. napján indult, ugyanis a felperesek az alpereshez 2021. július 20. napján benyújtott kérelmükben kérték a külföldön, az Amerikai

Egyesült Államokban, Illinois államban, Chicago városban 2014. október 25. napján megkötött házasságkötésüknek bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezését; a felperesek - többek között - kérelmükhöz csatolták a chicagói anyakönyvvezető által kiállított házassági anyakönyvi kivonatot.

- [49] A bíróság a peres felek által előzőekben rögzített nem vitatott tényekre alapítottnan megállapította azt is, hogy a peres felek között - figyelemmel a peres feleknek, közötte az alperesnek részben az alperesi határozatban megtett hatósági megállapításában, részben a peres feleknek a peres eljárás során megtett nyilatkozataikban, a nyilatkozatuk tartalmában foglaltakra - azon jogkövetkeztetések tekintetében sem volt vita, hogy a II.r. felperes az I.r. felperessel az Amerikai Egyesült Államokban az amerikai jog illetve Illinois állam joga szerint házasságot kötött; és figyelemmel a peres felek által a Kúria Kfv.VI.37.558/2018/5. számú ítélete alapját képező ügyben, a Kúria által végleges jelleggel megállapított tényállásra -, a jelen per peres felei között a tekintetben sem volt vita, hogy a felperesek az alpereshez, mint az ügyben eljáró hatósághoz benyújtott kérelmük részeként, az úrlapon előterjesztett kérelmen („Adatlap a külföldön létesített bejegyzett élettársi kapcsolat hazai anyakönyvezéséhez”) túlmenően, az ahhoz csatolt, külön szövegezett, 2021. július 20. napján kelt nyilatkozatuk tartalma szerint is a külföldön, pontosan az Amerikai Egyesült Államokban kötött házasságuk bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezését, és arról anyakönyvi kivonat kiállítását kérték.
- [50] A bíróság az alperesi határozat és a felperesek keresete keretei között bevezetésként rögzíti, hogy a felperesek keresetük részeként elismerték, maguk is tisztában vannak azzal, hogy Magyarországon az Alaptörvény - figyelemmel az L. cikk (1) bekezdésében foglaltakra – házasságként kizárólag egy férfi és egy nő között önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséget ismeri el, a külföldön kötött házasságuk házasságként történő anyakönyvezésére nincs lehetőség (keresetlevél 3.2.4. pontja), ezért a bíróság a tekintetben osztotta a felperesek azon kereseti vitatásában foglaltakat, hogy a jelen per tárgyát képező ügyben nem a két felperes közötti házasság (anyagi, alaki) érvényesége a (felül)vizsgálendő kérdés, hanem az Amerikai Egyesült Államokban, azaz külföldön kötött házasságuk bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezése, arról anyakönyvi kivonat kiállítása.
- [51] A bíróság elsőként a felpereseknek az alperes által beszerzett, az IM által kiadott, helyesen véleménye, illetve a véleményében foglaltak felülvizsgálhatóságával kapcsolatos kereseti vitatását vizsgálta meg. Tekintettel arra, hogy az alperes az ügyben meghozott határozatát kétséget kizáróan az At. 14/A. § (1) bekezdésére alapítottnan az IM véleményében foglaltakra alapította, - ezt meghaladóan az alperes határozata a tárgyi ügyre vonatkozó egyediesített indokolást nem tartalmaz - a felperesek keresetük részeként helytállóan hivatkoztak arra, hogy az At. 14/A. §-a szerinti vélemény a jelen per keretei között felülvizsgálható és felperesek

kereseti kérelme alapján felülvizsgálandó. Figyelemmel az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt, a jogorvoslathoz való jog tartalmi érvényesülésére, céljára. A bíróság e körben megállapítása részeként hivatkozik az Alkotmánybíróság 11/2019. (III.29.) AB határozata [11] pontjában rögzítettekre, amelynek részeként az Alkotmánybíróság kimondta, hogy „(...) minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme a jogorvoslás lehetősége, vagyis, hogy a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát. A jogorvoslat ténylegességének követelménye, vagyis az, hogy a jogorvoslati fórum képes legyen a jogsérelem orvoslására, két elemet foglal magában: egyrészt, hogy a jogorvoslati fórumrendszer igénybevételét nem gátolják-e jogszabályi előírások, másrészt, hogy milyen a jogorvoslat terjedelme, azaz teljességi, illetve korlátozottsága. A hatékony bírói jogvédelem követelménye része a tisztességes bírósági eljáráshoz való jognak. A jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerét kielégítő hatékony bírói jogvédelem pedig attól függ, hogy az eljárási szabályok értelmében a bíróság mit vizsgálhat felül.” {11/2019. (III. 29.) AB határozat, [11]}.

[52] Az alperes - hatósági megállapítása és perbeli védekezése szerint - hivatkozott arra, hogy az IM által kiadott véleményre is figyelemmel, és az IM vélemény értelmében, az azonos nemű felek által külföldön kötött házasságuk bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezésére (elismerésére) sem az Nmjt., sem más jogszabály nem tartalmaz rendelkezést, ilyen rendelkezés hiányában pedig nincs mód a felek által kötött házasság bejegyzett élettársi kapcsolatként való hazai anyakönyvezésére; ezt meghaladóan a bíróság rögzíti, hogy az alperes perbeli védekezése részeként még arra hivatkozott, hogy az ügyben eljáró alperesnek, mint anyakönyvi hatóságnak nincs jogszabályi felhatalmazása arra, hogy az Amerikai Egyesült Államokban azonos neműek által megkötött házasság jogintézményét átértelmezze, és egyúttal jogszabályi felhatalmazás nélkül nem határozhatja meg, hogy az egyes külföldi jogintézmények Magyarországon milyen jogintézménynek feleltethetők meg.

[53] A bíróság megállapítása szerint a felperesek keresetükben - az alábbiakban kifejtendők szerint - helytállóan hivatkozott arra, hogy a tárgyi ügyben az alperesnek az Nmjt. 4. § (2)-(3) bekezdésében foglaltak alapulvételével kellett volna eljárnia, azzal, hogy a bíróság megállapítása szerint - figyelemmel az ügyben felvett és megállapított tényállásra - a magyar jogban a házasság jogintézménye nem ismeretlen /annak fogalmát az Alaptörvény L. cikk (1) bekezdése állapítja meg és a házasság létrejöttéhez szükséges további, alaki szabályokat a Ptk., köztük a Ptk. 4:5. §-a állapítja meg/, - hanem annak funkciója és célja tér el attól, amit a külföldi, a tárgyi esetben az amerikai jog, Illinois állam joga szerint betölt.

- [54] A bíróság ide tartozóan osztva és egyetértve a peres felek által felhívott külön perben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, mint elsőfokú bíróság által 2017. április 25. napján kelt 27.K.32.541/2016/6. sorszámú ítéletében, valamint a fellebbezés folytán eljáró, a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2018. február 7. napján kelt 1.Kf.650.054/2017/4. sorszámú ítéletében kifejtettekkel, hangsúlyozza, hogy a bíróság következtetése szerint az alperesnek a tárgyi ügyben alapvetően az Nmjtvt. 4. § (3) bekezdésében foglaltak alapulvételével kellett volna eljárnia a kérelmük vizsgálata során. Eszerint, ha a külföldi jogintézmény a magyar jogban nem ismeretlen, de funkciója vagy célja eltér attól, amit a külföldi jogban betölt, akkor a minősítés során a külföldi jogra is figyelemmel kell lenni.
- [55] Tekintetbe véve, hogy a magyar jog - az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdésének kizáró rendelkezése folytán - nem ismeri el az azonos nemű személyek házasságát, a bíróság megállapítása szerint az azonos nemű személyek által külföldön kötött házasságot bejegyzett élettársi kapcsolatként kell anyakönyveztetni. Ugyanis a magyar jog az azonos neműek között kötött házasság elismerésének hiányában az azonos nemű személyek esetében a bejegyzett élettársi kapcsolatot határozza meg a házassághoz hasonló, ahhoz legközelebb álló jogintézményként. E körben a felperesek keresetük részeként helytállóan érveltek azzal, hogy az azonos nemű személyek között kötött házasságot, vagy a házassággal azonos és ahhoz hasonló joghatásokkal bíró jogintézményt a magyar jog a külföldi jogtól eltérő tartalommal és más elnevezéssel, bejegyzett élettársi kapcsolatként ismeri.
- [56] A bíróság következtetése szerint a fentiekben eddig rögzített megállapításokat támasztja alá a Bt. 1. § (1) bekezdésében definiált, a bejegyzett élettársi kapcsolat fogalma, amely rögzíti, hogy „bejegyzett élettársi kapcsolat akkor jön létre, ha az anyakönyvvezető előtt együttesen jelenlévő két, tizennyolcadik életévét betöltött, azonos nemű személy személyesen kijelenti, hogy egymással bejegyzett élettársi kapcsolatot kíván létesíteni.”, valamint a Bt. általános indokolásának - többek között - 2. és 4. pontja alatt rögzítettek is, mely szerint „2. (...) A törvény ezért egyrészt az azonos nemű élettársak számára lehetővé teszi, hogy kapcsolatukat bejegyzett élettársi kapcsolatként tegyék hivatalossá, és váltsanak ki ezáltal a házasság jogintézményéhez hasonló joghatásokat. Másrészt a fentieknek megfelelően a magyar jogalkotó is elismeri egy olyan jogintézmény létrejöttének szükségességét, amely nemétől és szexuális irányultságától függetlenül minden arra jogosult személy számára lehetővé teszi, hogy élettársi kapcsolatának nyilvántartásba vételét kérje, és ehhez a tényhez további joghatás is kapcsolódjon. A törvény arra kíván megoldást nyújtani, hogy az élettársi kapcsolat nyilvántartásba vételi lehetőségének biztosításával az élettársi életközösség fennállásának a bizonyítását megkönnyítse, (...) 4. (...) Az Alkotmánybíróság határozatában foglaltaknak megfelelően bejegyzett élettársi kapcsolatot - a német vagy angol szabályozáshoz hasonlóan - csak azonos nemű személyek létesíthetnek. A bejegyzett élettársi kapcsolat létrejöttére a házasságkötés garanciális szabályainak mintájára határoz meg rendelkezéseket a törvény. Ennek megfelelően a regisztrált élettársi kapcsolat a házassághoz hasonlóan anyakönyvvezető előtti akaratnyilvánítással jön létre és a tényleges életközösség fennállásától függetlenül bíróság vagy közjegyző szüntetheti meg.”.



- [57] A bíróság a fenti megállapítása részeként utal még az Alkotmánybíróságnak - a Bet. hatályba lépése előtt, korábban megalkotott, a bejegyzett élettársi kapcsolatról szóló 2007. évi CLXXXIV. törvény alkotmányellenességének megállapítására irányuló eljárásban meghozott - a 2008. december 15. napján kihirdetett 154/2008. (XII. 17.) AB határozatára, amely szerint „(...) míg a különmű párok esetében a „házasság vagy élettársi kapcsolat” szabad választás kérdése, addig az azonos neműek jogi lehetőség hiányában nem dönthetnek úgy, hogy a házasság kötelékébe lépnek az élettársi viszony helyett. Hangsúlyozva tehát, hogy (...) az azonos neműek tartós párkapcsolata számára (...) az elismerés és a védelem igénye - mivel ők házasságra nem léphetnek - az emberi méltósághoz való jogból [Alkotmány 54. § (1) bekezdés], és az abból származtatott önrendelkezési jogból, az általános cselekvési szabadságból, illetve a személyiség szabad kibontakoztatásához való jogból [8/1990. (IV. 23.) AB határozat, ABH 1990, 42, 45.] levezethető.”.
- [58] Egyúttal a bíróság a fenti megállapítása részeként utal még továbbá az Alkotmánybíróságnak - a Bét. alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványok tárgyában meghozott - a 2010. március 23. napján kihirdetett 32/2010. (III. 25.) AB határozatára, amely szerint „Az Alkotmány a házasságot a család intézményével együtt a társadalmi közösség alapvető építőelemeként tekinti értéknek, mindazonáltal „az Alkotmányból nem a házassági kötelék mint együttélési forma „egyedüli” (kizárólagos), hanem a „különös” (kiemelt, alkotmányos szintű) védelme vezethető le, vagyis az alaptörvény nem zárja ki más, a házasságtól eltérő párkapcsolatok törvényi szintű oltalmát.” (Abh., ABH 2008, 1203, 1214.) „Két személy tartós életközössége megvalósíthat olyan értékeket, hogy az érintettek személyi méltóságának egyenlő figyelembevételére alapján az együttélő személyek nemétől függetlenül igényt tarthat jogi elismerésre” [14/1995. (III. 13.) AB határozat, ABH 1995, 82, 84.]. (...) Elvi éllel állapította meg továbbá az Alkotmánybíróság, hogy „[a] házasságkötési joggal rendelkező különböző nemű személyek helyzetét az azonos neműek regisztrált élettársi kapcsolata nem befolyásolja, különösen nem sérti, vagy veszélyezteti. A házasság támogatására, védelmére, ösztönzésére vonatkozó - az Alkotmány 15. §-ából következő - állami intézményvédelmi kötelezettség ugyanis kizárólag azok vonatkozásában értelmezhető, akik házasságkötési joggal és lehetőséggel rendelkeznek. Csak az ő esetükben nem lehet alkotmányosan létrehozni egy, a házassággal majdnem azonos tartalmú más jogviszonyt. Az azonos nemű személyek számára azonban, akik az Alkotmány alapján házasságot nem köthetnek, a jogalkotónak az Alkotmány korlátai között biztosítania kell egymás irányában a házastársakéhoz hasonló olyan jogállást, amely az egyenlő méltóságú személyként kezelésüket biztosítja [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48-49.]. Egy ilyen új jogintézmény nem sérti, nem is veszélyezteti a házasság Alkotmány által kiemelten védett helyzetét (az Alkotmány 15. §-át), illetve a különböző neműeknek szintén az Alkotmány 54. § (1) bekezdéséből levezetett házasságkötéshez való jogát. (...) A hagyományos forma, a különművek házassága nem kerül hátrányosabb helyzetbe azért, hogy az azonos nemű bejegyzett élettársak - az ilyen kapcsolat természetéből adódó különbségek fenntartása mellett - a házastársakéhoz hasonló pozícióba kerülnek. (Abh., ABH 2008, 1203, 1224-1225.)”. Ezt meghaladóan a bíróság rögzíti, hogy a felperesek keresetük részeként ugyancsak helytállóan érveltek a tekintetben, hogy az Alkotmánybíróság - a

családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény 7. §-a és 8. §-a alaptörvényellenességének megállapítására irányuló eljárásban meghozott - 2012. december 17. napján kihirdetett 43/2012. (XII.20.) AB határozatában - a tárgyi AB határozat III. és IV. pontja alatt kifejtett indokolása részeként - ugyancsak fenntartotta az Alkotmánybíróság korábbi, felsorolt határozataiban e körben kifejtetteket.

- [59] A bíróság a fentiekben rögzítettek és a felhívott AB határozatokban is rögzítettek alapján megállapította továbbá, hogy az Alaptörvény II. cikkében deklarált emberi méltósághoz való jogból, valamint az Alaptörvény VI. Cikk (1) bekezdésében deklarált, a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogból következően a felpereseknek joguk van ahhoz, hogy a magyar jog élétközösségüket a házassághoz hasonló jogi formában, azaz bejegyzett élettársi kapcsolatként elismerje és védelemben részesítse.
- [60] Egyebekben a bíróság hangsúlyozza még, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) az azonos nemű párok szexuális kapcsolatát az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJEE) 8. cikke által védett magánélet körébe tartozónak mondta ki (Lustig-Prean and Beckett v. The United Kingdom, no. 31417/96. és no. 32377/96., 1999. szeptember 27.), továbbá későbbi joggyakorlatában az EJEB - a magánélet körébe tartozó védettség fennálltán túlmenően - az azonos nemű személyek tartós életközösségét az EJEE 8. cikkében elismert, a családi élet tiszteletben tartásához való jog hatálya alá tartozónak tekintette (Schalk and Kopf v. Austria, no. 30141/04, 2010. június 24.; Vallianatos és társa v. Görögország, CE:ECHR:2013:1107JUD002938109, 73. §, 2013. november 7.; Orlandi és társa kontra Olaszország, CE:ECHR:2017:1214JUD002643112, 143. §, 2017. december 14.). Mindezekből következően a bíróság megállapítása szerint az azonos nemű személyek együttélése az emberi méltósághoz való jogból, és az abból származtatott önrendelkezési jogból, az általános cselekvési szabadságból levezethetően a magánélet és a családi élet tiszteletben tartásához való jog védelme alatt áll.
- [61] A bíróság kiemeli továbbá, hogy az alperesi határozatban rögzített jogértelmezés elfogadása azt eredményezné, hogy a felperesek nem tudnának semmilyen, a magyar jog által elismert jogintézmény keretei között élni, figyelemmel arra, hogy az I.r. felperes házastársa, II.r. felperes - az ügyben nem vitatottan - a személyes joga alapján házasságban él (az I.r. felperessel). Mindezen alperesi hatósági jogkövetkeztetés pedig az I.r. felperessel és házastársával, a II.r. felperessel szemben súlyosan jogkorlátozó és diszkriminatív.
- [62] Az I.r. felperes és házastársa, a II.r. felperes a magyar jog szerint nem élnek házasságban, mert a magyar jog a házasságukat "nem létezőnek" tekinti. A "nem létező" házasságukra hivatkozva azonban az I.r. felperes és házastársa, a II.r. felperes esetében nem lehet

megtagadni részükre a bejegyzett élettársi kapcsolat biztosítását, hiszen a magyar jog szerint házasságuk nem létezik. Ezáltal úgy kell tekinteni az I.r. felperest és házastársát, a II.r. felperest, hogy nem élnek házasságban; amennyiben viszont nem élnek házasságban, akkor megfelelnek a bejegyzett élettársi kapcsolat törvényi követelményeinek, amely „(...) a házastársakéhoz hasonló olyan jogállás(t), amely az egyenlő méltóságú személyként kezelésüket biztosítja [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48-49.]”.

- [63] A bíróság - figyelemmel az alperes határozatában rögzítettekre és a felpereseknek az Nmjtvt. 37. §-ával összefüggésben kifejtettekre - a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2018. február 7. napján kelt 1.Kf.650.054/2017/4. sorszámú ítéletével helybenhagyott Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, mint elsőfokú bíróság által 2017. április 25. napján kelt 27.K.32.541/2016/6. sorszámú ítéletében kifejtettektől részben eltérve, de hangsúlyozza, hogy a felperesek kérelmének vizsgálata tárgyában a Bét. bejegyzett élettársi kapcsolat létrejöttére vonatkozó szabályai kapcsán, az alperesnek észlelnie kellett volna, hogy a felperesek kérelmének vizsgálata során nem csak az Nmjtvt. minősítéssel, a házassággal, és a házasság létezésével vagy nem létezésével összefüggő 4. §-ában, valamint 26. §-ában foglalt kapcsolószabályok vizsgálatára, hanem a kérelmet tartalma szerint (Ákr. 38. §) megvizsgálva, az Nmjtvt. 22. címe alatti 37-38. §-aiban foglalt rendelkezéseknek való megfelelés vizsgálatára, ezen kapcsolószabályok vizsgálatára is sort kellett volna kerítenie.
- [64] Figyelemmel arra, hogy az Nmjtvt. felhívott 37. §-a nem csak a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejöttével, hanem annak érvényességével - és joghatásaival - összefüggő vizsgálati szempontrendszer is magában foglal. A bíróság e körben kiemeli, hogy az Nmjtvt. 22. címe alatt, a bejegyzett élettársak jogintézménye részeként, a 37. § (1)-(3) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik: „37. § (1) A bejegyzett élettársi kapcsolat létrejöttére és érvényességére, valamint annak joghatásaira, ide nem értve a névviselést, a 26-29. § rendelkezéseit az e §-ban meghatározott kivételekkel megfelelően kell alkalmazni. (2) A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének nem akadály, és annak érvényességét nem érinti, ha a leendő bejegyzett élettárs személyes joga az azonos neműek bejegyzett élettársi kapcsolatának jogintézményét nem ismeri, feltéve, hogy a) a magyar állampolgársággal nem rendelkező leendő bejegyzett élettárs igazolja, hogy személyes joga szerint házasságkötésének nem lenne akadály, és b) legalább az egyik leendő bejegyzett élettárs magyar állampolgár vagy belföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik. (3) A bejegyzett élettársi kapcsolat joghatásaira a (2) bekezdésben meghatározott esetekben a magyar jogot kell alkalmazni.”.
- [65] A bíróság rögzíti, hogy megállapítása szerint az Nmjtvt. 37. § hatálya alá nem kizárólag a jövőre nézve kérelmezett, bejegyzett élettársi kapcsolatot létesíteni kívánó, és külföldi elemet tartalmazó személyek köre tartozik; hanem a bíróság következtetése szerint az Nmjtvt. 37. §-a hatálya alá esik a külföldön történt házasságkötés bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezése, és arról anyakönyvi kivonat kiállítása iránti kérelem vizsgálata is.

Figyelemmel arra, hogy a bíróság megállapítása szerint az Nmjtvt. 37. § (1) bekezdésében rögzített „(...) létrejöttére és érvényességére” fordulat felsorolásként értendő; és a tárgyi ügyben, a külföldön, a feleknek (tárgyi ügyben II.r. és I.r. felperesnek) a külföldi jog szerint érvényesen létrejött házasságuk külföldi jog szerinti anyakönyvezése (vagy azzal egyenértékű nyilvántartásba vétele) és egyúttal a magyar jog szerint a külföldön megkötött házasságuknak - a magyar jog szerint - bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyveztetése (elismertetése) - még az „idő múlását” is ide értve - egy eljárási cselekménynek (mozzanatnak), és a magyar állampolgársággal nem rendelkező leendő bejegyzett élettárs vonatkozásában nem már fennálló (korábbi) házasságának tekintendő.

[66] Ezzel ellentétes jogértelmezés elfogadása esetén ugyanis a magyar állampolgársággal nem rendelkező, leendő bejegyzett élettárs által teendő nyilatkozat és hozzá kapcsolódóan az ügyfél irányából, az Nmjtvt. által megkövetelt cselekmény megtétele (a személyes joga szerinti hatáskörrel rendelkező, illetékes hatóságtól arra vonatkozó igazolás beszerzése, hogy a személyes joga szerint házasságkötésének nem lenne akadály) önmagába visszaforduló előírásnak („22-es csapdájának”) minősülne: ugyanis az igazoláson feltüntetendő akadály, éppen a tárgyi megelőző eljárás tárgyába tartozó, külföldön megkötött, és a külföldi jog szerint érvényesen létrejött anyakönyvi esemény (két azonos nemű személy közötti házasságkötés) sajátos hazai elismertetése: a magyar jog szerint, a bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezés kérelmezése. A bíróság e körben utal az Nmjtvt. 37. §-a alatti Kommentárban kifejtettekre.

[67] Ezáltal a bíróság megállapítása szerint - figyelemmel egyrészt a fentiekben kifejtettekre, valamint másrészt azon tényre, hogy az alperes a felperesek által benyújtott kérelemmel összefüggésben határozata részeként, a felperesek által az Amerikai Egyesült Államokban, Illinois államban, Chicago városban 2014. október 25. napján kötött házasságkötésükkel kapcsolatban illetve a felperesek által előterjesztett kérelemmel összefüggésben további alaki körülményt nem kifogásolt, egyéb alaki kifogást az alperes határozat nem rögzít -, a jelen per tárgyát képező ügyben az Amerikai Egyesült Államokban, Illinois államban, Chicago városban 2014. október 25. napján megkötött, de a magyar jog szerint el nem ismert házasság - a házasságkötés tényére vonatkozóan, a chicagói anyakönyvvezető által kiállított házassági anyakönyvi kivonat, mint közokirati bizonyítékkal, valamint a II.r. felperesnek a kérelme részeként előterjesztett, az At. 35. § (1) bekezdésének b) pontja szerint is minősülő nyilatkozatával /Ákr. 63. §, 64. § (1) bekezdése/ együtt, amely meghatározott esetben, amennyiben jogszabály nem zárja ki, önálló bizonyítéknak tekintendő - igazolja azt, hogy a magyar állampolgársággal nem rendelkező leendő bejegyzett élettárs, azaz II.r. felperes személyes joga szerint házasságkötésének nem lenne akadály (Nmjtvt. 37. § /2/ bekezdésének a/ pontja).

- [68] A bíróság egyúttal a fentiekre visszaalással hivatkozik a Kúria Kfv.VI.37.558/2018/5. számú ítélete [65] pontjában kifejtettekre, azzal, hogy a Bét. rendelkezései szerint nem vitásan a jövőre nézve kérelmezett, bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése - a további alaki követelményeknek, eljárási szabályoknak való megfelelés esetén - az anyakönyvvezető előtt, az akaratnyilatkozatuk megtételével jön létre. Tekintettel azonban azon tényállási elemre, hogy a jelen per tárgyát képező megelőző eljárás tárgya a feleknek az Amerikai Egyesült Államokban, Illinois államban, Chicago városban 2014. október 25. napján megkötött házasságkötésüknek bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezése, a bíróság kiemeli, hogy a felperesek keresetükben helytállóan hivatkoztak arra, hogy az At. 65. §-a alapulvételével - a tárgyi ügyre konkretizáltan -, a felperesi kérelem tárgya a külföldön történt házasságkötés magyar jog szerint bejegyzett élettársi kapcsolatként történő létesítése hazai anyakönyvezése.
- [69] Az alperes perbeli védekezése részeként hivatkozott még a peres felek által, a másik ügyben meghozott, a Kúria Kfv.VI.37.558/2018/5. számú ítélete [66] pontjában foglaltakra, arra, hogy a bíróságnak arra is választ kellene adnia, hogy a tárgyi ügyben a hazai anyakönyvezést milyen eljárási rendben kell elvégezni.
- [70] A bíróság megállapítása szerint, egyrésztől figyelemmel a felperesek által a tárgyi megelőző eljárás lefolytatása során előterjesztett kérelmükre, valamint másrésztől a bíróságnak a fentiekben eddig rögzített ítéleti megállapításaiban foglaltakra, a jelen per tárgyát képező ügyben az At. alábbi rendelkezései értelemszerűen alkalmazandóak: 1. § (1) Anyakönyvi eljárás a) ..., b) ..., c) ..., d) a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése, (...); 1. § (3) Az anyakönyv a) ..., b) ..., c) a bejegyzett élettársi kapcsolattal (...) kapcsolatos, e törvényben felsorolt adatokat, valamint az azokban bekövetkezett változásokat tartalmazza; 3. § E törvény alkalmazásában a) anyakönyv: az elektronikus anyakönyv és a papír alapú anyakönyv, b) anyakönyvi esemény: (...) a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése (...), c) anyakönyv vezetése: az adatoknak az anyakönyvbe történő bejegyzése, azok módosítása, valamint törlése, (...), e) családi állapot: (...) bejegyzett élettárs, (...), g) elektronikus anyakönyv: az anyakönyvi bejegyzéseket elektronikus formában tartalmazó központi nyilvántartás, h) hazai anyakönyvezés: a magyar állampolgár külföldön történt anyakönyvi eseményéhez, valamint a nem magyar állampolgár anyakönyvi eseményéhez kapcsolódó, e törvényben meghatározott adatoknak az anyakönyvbe történő bejegyzése, azok módosítása és törlése, i) anyakönyvvezető: a Kormány által rendeletben kijelölt személy, j) nyilvántartó anyakönyvvezető: az az anyakönyvvezető, aki, illetve az anyakönyvi szerv, amely a bejegyzés alapjául szolgáló anyakönyvi alapidatot őrzi, (...), q) adatbejegyzés: adat rögzítése az elektronikus nyilvántartásba, (...); 4. § (4) A házasság megkötésében, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésében az anyakönyvvezető közreműködik.; 4. § (6) Az anyakönyvi szerv a) végzi a hazai anyakönyvezést, b) ... c) nyilatkozik a (...) bejegyzett élettársi kapcsolat létesítéséhez benyújtott külföldi okirat elfogadhatóságáról, d) a hazai anyakönyvezés kivételével, teljesíti az anyakönyvi bejegyzést, ha annak alapja külföldi okirat - ide nem értve a személyazonosságot, illetve állampolgárságot igazoló okiratot -, kivéve, ha az anyakönyvi bejegyzés teljesítéséről való döntésre a házassági ügyekben és a szülői

felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet az irányadó, (...); 14. § (1) Az anyakönyvi eljárásban a bejegyzendő adatokat, (...) valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének törvényi feltételeit - e törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott kivétellel - közokirattal kell bizonyítani.; 35. § (1) Ha nem magyar állampolgár kíván Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatot létesíteni, nyilatkoznia kell, hogy a) a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének a személyes joga szerint nincs akadálya, vagy b) a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Nmjt.) 37. § (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a házasságkötésének a személyes joga szerint nem lenne akadálya. (2) A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését megelőző eljárásban az anyakönyvi szerv harminc napon belül nyilatkozik a külföldi okiratok elfogadhatóságáról. (...); 65. § A magyar állampolgár köteles kezdeményezni a külföldön történt házasságkötésének, bejegyzett élettársi kapcsolata (...) létesítésének hazai anyakönyvezését.; 73/A. § (4) A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítéséről kiállított anyakönyvi kivonat tartalmazza a) a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejöttének helyét és idejét, b) a bejegyzett élettársak ba) születési családi és utónevét, bb) születési helyét és idejét, bc) nemét, bd) igazolt nem magyar állampolgárságát, hontalanságát vagy ismeretlen állampolgárságát, magyar állampolgárságának megszűnését, c) a bejegyzett élettársi kapcsolat ca) megszűnésének tényét, cb) érvénytelensége megállapításának tényét, d) az érvényes bejegyzett élettársi kapcsolatnak a magyar jog szerinti kezdő időpontját.

[71] Ezáltal a bíróság következtetése szerint, a jelen per tárgyát képező ügyben az At. I. fejezete Általános rendelkezések fejezetcím alatt felhívott rendelkezései közül az alapvető rendelkezések, az értelmező rendelkezések, az okiratokra és a személyes nyilatkozat megtételére vonatkozó, az előző pontban rögzített rendelkezések; az At. III. fejezete, A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése fejezetcím alatt a nem magyar állampolgár bejegyzett élettársi kapcsolatának létesítésére vonatkozó, az előző pontban rögzített rendelkezése; továbbá az At. V. fejezete, Az anyakönyvek vezetése fejezetcím alatt a hazai anyakönyvezésre vonatkozó, az előző pontban rögzített rendelkezés; valamint az At. VII. fejezete, Az anyakönyvi okiratok fejezetcím alatt, az anyakönyvi kivonatra vonatkozó, az előző pontban rögzített rendelkezések értelemszerűen alkalmazhatóak és alkalmazandóak is. Azzal, hogy ahol az At. létesítés fordulatot említ, azon - az At. 65. §-ában foglalt hazai anyakönyvezés jogintézményére tekintettel - anyakönyvi bejegyzést kell érteni, és egyúttal az At. III. fejezete, A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése fejezetcím alatti rendelkezések közül „A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése iránti szándék bejelentése”, „A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének helyszíne” és a „A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésénél történő közreműködés megtagadása” cím alatti rendelkezések a tárgyi ügyben értelemszerűen nem alkalmazandóak, mellőzendők.

[72] A felperesek keresetük részeként ezt meghaladóan hivatkoztak még az emberi méltóságukhoz való joguk, valamint a magán - és a családi élet tisztelőben tartásához való joguk sérelmével összefüggésben arra, hogy az azonos nemű személyek tartós életközösségét a nyugati

civilizációk - jelentősebb számban, magasabb védelmi szintet előirányozva - védik és elismerik, amellyel kapcsolatban keresetük részeként hivatkoztak az EUB Coman-ügyben (C-673/16. sz. ügyben) meghozott ítéletében foglaltakra.

- [73] A bíróság az előző ponthoz kapcsolódóan, ugyancsak kiemeli, hogy egyetértve a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2018. február 7. napján kelt 1.Kf.650.054/2017/4. sorszámú ítéletével helybenhagyott Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, mint elsőfokú bíróság által 2017. április 25. napján kelt 27.K.32.541/2016/6. sorszámú ítéletében ide vonatkozóan kifejtettekkel, megállapította, hogy az alperesi határozatban foglalt hatósági jogértelmezés elfogadása esetén sérül az Unió polgárainak és családtagjainak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (a továbbiakban: 2004/38/EK irányelv) és az azt átültető, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvénnyel (a továbbiakban: Szmvtv.) biztosított szabad mozgáshoz való joga. Tekintettel arra, hogy a 2004/38/EK irányelv (5) preambulum bekezdése, valamint 2. cikk (2) bekezdésének b) pontja a családtag fogalmába tartozónak tekinti a házastársat, továbbá a magyar állampolgár harmadik országbeli állampolgár élettársát is, amennyiben magyar hatóság vagy az Európai Unió más tagállamának hatósága előtt regisztrált élettársi kapcsolatot létesített. Az alperesi eljárás következtében pedig az I.r. felperes házastársának, azaz II.r. felperesnek sérül a szabad mozgáshoz való joga a bejegyzett élettársi kapcsolat hazai anyakönyvezésének megtagadása folytán.
- [74] Ezáltal a bíróság a fentiekben kifejtettek alapján - a [32]-[73] pont alatt rögzítettek összegzéseként - megállapította, hogy az alperes által meghozott alperesi határozat a felperesek keresetében felhívott kereseti vitatásokra alapítottnan jogszabálysértő. Ezáltal a bíróság az alperes határozatát - figyelemmel arra, hogy a jelen per tárgyát képező ügyben nem állnak fenn az alperesi határozat, mint közigazgatási hatósági cselekmény megváltoztatásának feltételei - a Kp. 92. § (1) bekezdésének d) pontja megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte.
- [75] A bíróság egyrészt rögzíti, hogy a felperesek kérelme tárgyában meghozott, a keresettel támadott alperesi közigazgatási hatósági cselekmény nem többfokú közigazgatási eljárásban valósult meg, ekként a jelen per tárgyát képező ügyben a Kp. 90. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti fordulat nem alkalmazható; míg másrészt az alperesi határozat, mint a jelen per tárgyát képező közigazgatási hatósági cselekmény megváltoztatását egyfokú közigazgatási eljárás részeként sem a Kp. sem az At., mint ágazati törvény nem teszi lehetővé; és harmadrészt a tárgyi ügy nem tartozik a Kp. 90. § (2) bekezdésének hatálya alá.

- [76] A bíróság ítélete alapján lefolytatandó, megismételt eljárás keretein belül az alperes köteles a felperesek kérelme tárgyában a bíróság ítéletében, és annak indokolásában kifejtettek alapulvételével eljárni. Ennek részeként az alperes egyrészt köteles figyelemmel lenni a felperesek kérelmének tárgyára (külföldön történt házasságkötés magyar jog szerint bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezése); másrészt az alperes köteles az At. 35. § (2) bekezdése szerinti eljárásrendben, a II.r. felperesi nyilatkozat és a külföldi okirat elfogadhatósága vizsgálata körében az Nmjtvt. 37. §-ában foglalt törvényi feltétel-rendszer alkalmazása keretein belül, a II.r. felperes által (is) jegyzett, 2021. július 20. napján kelt nyilatkozatát az At. 35. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti, olyan tartalmú nyilatkozatnak tekinteni, hogy a II.r. felperes személyes joga szerint házasságkötésének nem lenne akadálya; valamint a felperesek kérelméhez csatolt, az Amerikai Egyesült Államokban, Illinois államban, Chicago városban 2014. október 25. napján megkötött, de a magyar jog szerint el nem ismert házasság körében, a házasságkötés tényére vonatkozóan, a chicagói anyakönyvvezető által kiállított házassági anyakönyvi kivonatot, mint az At. 14. § (1) bekezdése szerinti, a bejegyzett élettársi kapcsolat hazai anyakönyvezésének egyik törvényi feltételét igazoló közokiratként elfogadni; amely nyilatkozat és becsatolt közokirat együttesen igazolja azt, - figyelemmel Nmjtvt. 37. § (2) bekezdésének a) pontjában foglaltakra -, hogy a magyar állampolgársággal nem rendelkező leendő bejegyzett élettárs, azaz II.r. felperes személyes joga szerint házasságkötésének nem lenne akadálya.
- [77] A bíróság kiköti, hogy amennyiben a megismételt eljárás lefolytatása során a felperesek kérelmével összefüggő, az Nmjtvt. 37. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti törvényi feltétel teljesülése tisztázást nyer (azaz az, hogy legalább az egyik leendő bejegyzett élettárs, kérelmező magyar állampolgár, vagy belföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik) az alperes a felperesek által előterjesztett kérelem, - azaz a külföldön történt házasságkötés magyar jog szerint bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezése - teljesítését nem tagadhatja meg, és ez esetben az alperes köteles az I.r. felperes és II.r. felperes között az Amerikai Egyesült Államokban, Illinois államban, Chicago városban 2014. október 25. napján kötött házasságukat bejegyzett élettársi kapcsolatként hazai anyakönyvezni, és arról anyakönyvi kivonatot kiállítani, - többek között - az alábbi adattartalom szerint: az At. 73/A. § (4) bekezdésének a) pontja alapulvételével a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejöttének helye és ideje: Chicago (Illinois állam, Amerikai Egyesült Államok), 2014. október 25.; d) az érvényes bejegyzett élettársi kapcsolatnak a magyar jog szerinti kezdő időpontja: a megismételt eljárásban az At. 3. § h) pontja szerinti hazai anyakönyvezés (bejegyzés) napja.
- [78] Az alperes pervesztes lett, ezért a bíróság az alperest a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 80. §-a, 81. § (1)-(3) bekezdése, 82. §-a és 83. § (1) bekezdése alapján a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (3) bekezdése alapulvételével a pernyertes felperesek perköltségének megtérítésére kötelezte, figyelemmel a felpereseknek a per tárgyalásain megtett nyilatkozataiban foglaltakra. A bíróság a felperesek javára megítélt perköltség összegét a perköltség



felszámításukkal egyezően, 15 óra időtartam alapulvételével állapította meg, tekintetbe véve azt, hogy a bíróság a felperesi jogi képviselő által előterjesztett perköltség igényt a tárgyi ügyben kifejtett perképviselői munkával arányban állónak minősítette. A bíróság a felperesek javára megítélt perköltség összegszerű megállapítása (15 óra \* 6.000,- Ft = 90.000,- Ft) során egyrésztől figyelemmel arra, hogy a felperesek jogi képviselője a tárgyi ügyben egy 6, megkezdett oldal terjedelmű keresetlevelet, további két alkalommal, további összesen 5 oldal terjedelmű előkészítő iratot terjesztett elő, és a tárgyi ügyben megtartott mindhárom tárgyaláson - amelynek időtartama a négy megkezdett óra időtartamot nem haladta meg - megjelent és az ügyben érdemi nyilatkozatot tett. A bíróság a felperesek javára megítélt perköltség összegszerű megállapítása során arra is tekintettel volt, hogy a felperesek jogi képviselője arra nézve a perben nyilatkozatot tett, hogy nem tartozik az általános forgalmi adó (ÁFA) hatálya alá.

- [79] Másodsorban figyelemmel arra, hogy a jelen per tárgyát képező ügy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 67. § (1) bekezdéséhez is kapcsolódó 2. sz. melléklet I/2. pontja alapján a közteherfizetési kötelezettség alá nem eső eljárások és igazgatási jellegű szolgáltatások hatálya alá esik, a bíróságnak a tárgyi ügyben a kereseti illeték viselése tárgyában nem kellett rendelkeznie, mivel az ügy tárgyánál fogva illetékmentes.
- [80] A bíróság a Kp. 8. § (3) bekezdésének e) pontja alapján egyesbíróként járt el, és az ítéletet a Kp. 77. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson hozta meg. Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése figyelembevételével, törvény nem teszi lehetővé.

### **Záró rész**

Budapest, 2022. december 9.

dr. Csiki Gábor s.k.

bíró